

Raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Powiatowe Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy za 2020 r.

Podstawa prawna: art. 53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r., poz. 711)

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej.

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Powiatowe Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy**
2. Siedziba: 58-100 Świdnica
3. Adres: ul. Leśna 31
4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej:
tel. 74/85 00 990, fax 74/85 00 989, e-mail: biuro@999.swidnica.pl
5. Numer identyfikacyjny REGON: 891097676
6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: 0000098817
7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: 26.04.2000 r., Nr księgi 000000001393

II. Wprowadzenie

Niniejszy Raport stanowi uzupełnienie do Sprawozdania z działalności jednostki za 2020 r. obejmując swoją oceną cztery obszary analizy: zyskowność, płynność, efektywność oraz zadłużenie. Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za 2020 r. i sporządzony w oparciu o wskaźniki zawarte w *Załączniku do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 832).*

Analizę oraz prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2020 rok przeprowadzono w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w/w rozporządzeniu. Tabela punktacji wskaźników:

Wskaźniki zyskowności	Przedział wartości	Ocena punktowa
Wskaźnik zyskowności netto		
wynik netto x 100	poniżej 0,	0
	0% - 2%,	3
przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe	pow. 2% - 4%	4
	pow. 4%	5
Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej		
	poniżej 0,	0

wynik z działalności operacyjnej x 100	0% - 3%,	3
<u>przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne</u>	powyżej 3% - 5%	4
	powyżej 5%	5
Wskaźnik zyskowności aktywów		
wynik netto x 100	poniżej 0,	0
<u>średni stan aktywów</u>	0% - 2%,	3
	powyżej 2% - 4%	4
	powyżej 4%	5

Wskaźniki płynności	Przedział wartości	Ocena punktowa
Wskaźnik bieżącej płynności		
aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług powyżej 12 m-cy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	poniżej 0,6,	0
<u>zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania krótkoterminowe powyżej 12 m-cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe</u>	0,60-1,00,	4
	powyżej 1 – 1,50	8
	powyżej 1,50 – 3	12
	powyżej 3	10
Wskaźnik szybkiej płynności		
aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności powyżej 12-m-cy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne - zapasy	poniżej 0,50,	0
<u>zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług powyżej 12 m – cy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe</u>	0,50 – 1,00	8
	powyżej 1 – 2,50	13
	powyżej 2,50	10

Wskaźniki efektywności	Przedział wartości	Ocena punktowa
Wskaźnik rotacji należności (w dniach)		
średni stan należności z tytułu dostaw i usług x 365	do 45	3
<u>przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody ze sprzedaży materiałów i towarów</u>	45 – 60	2
	61 – 90	1
	powyżej 90	0
Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)		
średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x 365	do 60	7
<u>przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody ze sprzedaży materiałów i towarów</u>	od 61 – 90	4
	powyżej 90	0

Wskaźniki zadłużenia	Przedział wartości	Ocena punktowa
Wskaźnik zadłużenia aktywów		
(zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100	Poniżej 40%	10
<u>aktywa razem</u>	40% - 60%	8
	powyżej 60 do 80%	3
	powyżej 80%	0
Wskaźnik wypłacalności		
Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania	0,00 – 0,50	10
<u>Fundusz własny</u>	0,51 – 1,00	8
	1,01 – 2,0	6
	2,01 – 4,00	4
	powyżej 4 lub	0
	poniżej 0	

III. Sytuacja ekonomiczno – finansowa w oparciu o analizę poszczególnych obszarów

Analiza sytuacji ekonomiczno – finansowej za 2020 r. została opracowana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

I. Wskaźniki zyskowności

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata). Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. Ogólnie można powiedzieć, że im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że w przypadku samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej, jako instytucji, której celem nie jest maksymalizacja zysku, istotniejszym jest fakt bilansowania się prowadzonej działalności. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Powiatowe Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy jest organizacją „non profit” i najistotniejszym celem działania jest zwiększenie użyteczności świadczeń ratownictwa medycznego. Rozumie się przez to maksymalizację rozmiarów i jakości realizowanych usług.

W przypadku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Powiatowe Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy wskaźniki zyskowności osiągają dodatnie wartości, co jest wynikiem uzyskania dodatniego wyniku finansowego za rok 2020. W rozbiciu na poszczególne rodzaje interpretacja wskaźników zyskowności wygląda następująco:

1) wskaźnik zyskowności netto (%) – wyraża się wzorem:

$$\text{Wynik netto} \times 100\%$$

$$\frac{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}{\text{Koszty ogółem}} \times 100\%$$

Wskaźnik zyskowności netto pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określana efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności netto (%) na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0%	0
2.	od 0% do 2%	3
3.	powyżej 2% do 4%	4

4.	powyżej 4%	5
----	------------	---

Wskaźnik zyskowności netto Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy wynosi 11,91%, co oznacza, że mieści się w przedziale 4 tabeli, uzyskując tym samym ocenę 5 pkt.

2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) – wyraża się wzorem

$$\frac{\text{Wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$$

Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.

Poziom wskaźnika powinien być rozpatrywany w stosunku do wartości osiągniętych przez inne porównywalne jednostki. Z uwagi na charakter działalności Pogotowia Ratunkowego, nie zakłada się jego maksymalizacji.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%) na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0%	0
2.	od 0% do 3%	3
3.	powyżej 3% do 5%	4
4.	powyżej 5%	5

Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy wynosi 12,06%, co oznacza, że mieści się w przedziale 4 tabeli uzyskując ocenę 5 pkt.

3) wskaźnik zyskowności aktywów (%) – wyraża się wzorem:

$$\frac{\text{Wynik netto} \times 100\%}{\text{Średni stan aktywów}}$$

Średni stan aktywów,

gdzie średni stan aktywów to suma aktywów razem na koniec poprzedniego roku obrotowego i aktywów razem na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2.

Wskaźnik zyskowności aktywów informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. Informuje o efektywności gospodarowania powierzonymi środkami. Im wyższa jest wartość wskaźnika, tym korzystniejsza jest sytuacja finansowa podmiotu.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności aktywów (%) na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0%	0
2.	od 0% do 2%	3
3.	powyżej 2% do 4%	4
4.	powyżej 4%	5

Wskaźnik zyskowności aktywów Pogotowia Ratunkowego w Świdnicy wynosi 17,33%, co oznacza, że mieści się w przedziale 4 tabeli uzyskując ocenę 5 pkt.

II. Wskaźniki płynności

Drugą grupę wskaźników stanowią wskaźniki płynności finansowej. Są one wykorzystywane w analizie zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych.

1) wskaźnik płynności bieżącej

Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)

Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

Wskaźnik bieżącej płynności określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Wskaźnik ten informuje w jakim stopniu aktywa obrotowe pokrywają zobowiązania krótkoterminowe. Daje ogólny pogląd na płynność finansową podmiotu.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności aktywów (%) na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,6	0
2.	od 0,6 do 1	4
3.	powyżej 1 do 1,50	8
4.	powyżej 1,50 do 3	12
5.	powyżej 3 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe + 0 zł.	10

Wskaźnik bieżącej płynności Pogotowia Ratunkowego w Świdnicy wynosi 3,23, co oznacza, że mieści się w przedziale 5 tabeli uzyskując 10 pkt. Jest to wysoka wartość wskazująca na pełną zdolność do regulowania bieżących zobowiązań jednostki.

2) Wskaźnik szybkiej płynności – wyraża się wzorem

$$\frac{\text{Aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) -zapasy}}{\text{Zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$$

Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zyskowności aktywów (%) na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 0,5	0
2.	od 0,5 do 1	8
3.	powyżej 1 do 2,50	12
4.	powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł.	10

Poziom wskaźnika szybkiej płynności podobnie jak w przypadku wskaźnika bieżącego jest korzystny dla Pogotowia Ratunkowego w Świdnicy. Wynosi 3,08 i mieści się w przedziale 4 tabeli, uzyskując 10 pkt. Jest to wysoka wartość, świadcząca o zdolności jednostki do regulowania zobowiązań krótkoterminowych łatwo upłynnianymi aktywami obrotowymi.

III. Wskaźniki efektywności

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową podmiotu jest sprawność jego działania. Ocena sprawności działania podmiotu obejmuje badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

1) wskaźnik rotacji należności w dniach

$$\frac{\text{Średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$$

gdzie, średni stan należności z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik rotacji należności w dniach na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 45 dni	3
2.	od 45 do 60 dni	2
3.	od 61 do 90 dni	1
4.	powyżej 90 dni	0

Wskaźnik rotacji należności w dniach Pogotowia Ratunkowego w Świdnicy wynosi 19 dni, co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli (poniżej 45 dni) uzyskując ocenę 3 pkt. Oznacza to, że spłata należności przysługujących Pogotowiu przeciętnie biorąc następuje w okresie 19 dni.

2) wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach

Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)

Przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów

gdzie, *średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług to suma tych należności na koniec poprzedniego roku obrotowego i na koniec bieżącego roku obrotowego podzielona przez 2*

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik rotacji należności w dniach na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	do 60 dni	7
2.	od 61 do 90 dni	4
3.	powyżej 90 dni	0

Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) Pogotowia Ratunkowego w Świdnicy wynosi 8 dni, co oznacza, że mieści się w przedziale 1 tabeli (do 60) uzyskując ocenę 7 pkt. Oznacza to, że spłata zobowiązań wobec wierzycieli Pogotowia z osiągniętego przychodu netto ze sprzedaży następuje co 8 dni.

IV. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów przedsiębiorstwa. Drugim wskaźnikiem wykorzystywanym w analizie zadłużenia jest wskaźnik wypłacalności opisujący zdolność podmiotu do spłaty długu.

1) wskaźnik zadłużenia aktywów

(Zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100

Aktywa razem

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik zadłużenia aktywów ukazuje również stopień zabezpieczenia spłaty zadłużenia jednostki jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zadłużenia aktywów na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	poniżej 40%	10
2.	od 40% do 60%	8
3.	od 60% do 80%	3
4.	powyżej 80%	0

Wskaźnik zadłużenia aktywów Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Powiatowe Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy wynosi 15,96 %, a tym samym mieści się w przedziale 1 tabeli wyżej, uzyskując ocenę 10 pkt.

2) wskaźnik wypłacalności

$(\text{Zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}) \times 100$

Fundusz własny

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadającą na jednostkę funduszu własnego.

Tabela: Wytyczne do oceny – wskaźnik zadłużenia aktywów na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Lp.	Przedziały wartości	Ocena
1.	od 0,00 do 0,50	10
2.	od 0,51 do 1,00	8
3.	od 1,01 do 2,00	6
4.	od 2,01 do 4,00	4
5.	powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	0

Wskaźnik wypłacalności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Powiatowe Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy wynosi 0,27 pkt, co mieści się w przedziale 1 tabeli wyżej uzyskując tym samym ocenę 10 pkt.

III. Podsumowanie

Analiza wskaźnikowa – ocena sumaryczna

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno – finansowych wynikająca z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. wynosi 70. Łączna ocena punktowa za rok 2020 uzyskana przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Pogotowie Ratunkowe w Świdnicy wynosi 65, co świadczy o stabilności sytuacji finansowej Pogotowia Ratunkowego w Świdnicy.

TABELA PODSUMOWUJĄCA WYNIKI OENY SYTUACJI EKONOMICZNO FINANSOWEJ- PROGNOZA NA LATA 2020-2022

Grupa	Wskaźniki	2020		2021		2022	
		Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów	Wskaźnik	Ilość punktów
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI	Wskaźnik zyskowności netto (%)	11,91%	5,000	10,00%	5,000	10,00%	5,000
	Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	12,06%	5,000	10,00%	5,000	10,00%	5,000
	Wskaźnik zyskowność aktywów (%)	17,33%	5,000	10,00%	5,000	10,00%	5,000
Razem			15		15		15
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI	Wskaźnik bieżącej płynności	3,23	10	2,73	12	2,73	12
	Wskaźnik szybkiej płynności	3,08	10	2,71	10	2,71	10
Razem			20		22		22
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	19	3	19	3	19	3
	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	8	7	8	7	8	7
Razem			10		10		10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	16%	10	15%	10	15%	10
	Wskaźnik wypłacalności	0,28	10	0,28	10	0,28	10
Razem			20		20		20
Łączna wartość punktów			65		67		67

Podsumowanie

Z raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej wynika, że wartość punktowa wskaźników ekonomiczno – finansowych w kolejnych latach 2021 i 2022 pozostanie na niemal niezmiennym poziomie.

Zakłada się również, iż fundusz zakładu pozostanie w ciągu najbliższych 3 lat na niezmiennym poziomie.

Kapitał własny (fundusz)	2019	2020	2021	2022
	2.101.402,73	2,1 mln	3,5 mln	3,5 mln
Trend: rosnący/malejący/stały	malejący	stały	rosnący	stały

Podjęte w latach 2018-2020 działania naprawcze pozwoliły na ustabilizowanie niekorzystnej w ostatnich latach sytuacji finansowej jednostki, a zawarte umowy komercyjne, w tym umowa zawarta z NFZ na wykonywanie transportu medycznego i inne przedsięwzięcia medyczne pozwoliły na zbilansowanie kosztów osiągniętymi przychodami. W kolejnych latach zakłada się utrzymanie dodatniego wyniku finansowego oraz zwiększenie wartości aktywów.

GLÓWNY KSIĘGOWY

Dziubek
Jolanta Dziubek

10.05.2024

DYREKTOR
SP ZOZ Powiatowe Pogotowie Ratunkowe
w Świdnicy
Małgorzata Jurkowska